

Hirdetés.

ar-csesztvei tagosított
nvelt
rtoka
marháit, juhait, disznói
azonnal
adandók.
onóssal Magyar-
(1-2)

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Karácsony.

Évszázadok hosszú során át évenként százszor meg ezerszer megújulva himnuszok zengék Krisztus születését. A gyermek Jézusnak születése felelhetlen ünneppé vált a kereszténység száz milliónyi hívei között, az öröm és megnyugvás érzetét keltve fel a legszegényebb hívő szívében is ki jól tudja, hogy a Megváltó éppen úgy jött ő érette e világra, mint a koronás fejedelemtől, a biboros trónon ülő császároktól.

Oh! még a halálos fájdalmak között szenvedő beteg is enyhet lel, pár pillanatra legalább, a vallásos köz öröm ez ünnepén. A rabnak is, ki súlyos vétekért bűnhődik, elvadult szíve rejtekén megnyilatkozik egy szelidebb érzelem, — ez ünnepen felemelkedhetik lelke, ha észbe jut az ő büntetésénél kimondhatatlanul nagyobb szenvedés, mely mindnyájunkért lett, önkéntes áldozattal elviselve.

Mintha az önzés, a fukar fősvénység, a hideg szeretetlenség száműzve lennének e napon! Az örömet, a megelégedést, mely bennünket eltölt, végtelenül megosztva kívánjuk látni; egyenlő része, élvezete legyen abból mindenkinek, mint a virág illatában, a nap ragyogó fényében. Ha nem tudunk ajándékot adni, legalább a szíves megemlékezés, a jó kívánság érzelmét adjuk barátaink és ismerőseink tudtára örvendő szavakkal s legalább néhány fillérrel járuljunk a jótékonyágnak közös erővel emelt oltáraihoz, melyeknek éltető lángját évről-évre mind nagyobb számmal, mind szélesebb körben látjuk felgyulni a nemesen dobogó szívekben. A gyermekeket szerető Jézus példája hát itt is mi reánk, — és a mi fokozza örömlenket, a legtöbb helyen nemcsak a vallás, hanem nemzetiség különbség nélkül is egybegyűlve látjuk ez oltárok közül mindazokat, kik a jótékonyág gyakorlásában nem ismernek társadalmi válaszfalakat,

nem rang és osztálykülönbséget, mert eszközbe jut a mindnyájunkért egyformán született Jézus nemes példája és tanítása „Fiaccáim szeressétek egymást” s a hol ezt nem követik, ott lehetnek nagy hősök világra szóló dicsőséggel telve, ott lehetnek specielis nemzetiségi nagyságok, népüknek, vallásuknak különleges csillagai, — de dicsőségök, nagyságuk, ragyogásuk nélkülözti az igazán emberiest, s a keresztényi, a felebaráti szeretet hiánya homályossá, hideggé teszi csillogásukat.

Hiába mondják, nem hisszük a világ s a társadalom folytonos romlását. Általánosságban éppen nem áll ez. — Vannak bűnök, melyek az emberiséggel születtek, de éppen úgy vannak erények és nemes érzelmek is s hogy mindinkább ezek uralma foglal helyet földünkön a civilizáció s a kereszténység eszméinek folytonos terjedése következtében, talán nem kell bizonyítanunk, mert ha e bizonyításra szükség volna, az oly kétségbeesett viszonyokat tételezne fel, mely a római birodalom hanyatlásának s a bizanti császárság bukásának korát bélyegezte meg.

A szegény tanulók felségelésének nemes munkáját immár a karácsonyi ünnepélyességek kiegészítő részének tartja mindenki, a ki áldoz és a ki részt nyer a jóból — egyaránt. A felgyűlő karácsonyfák körül gyülekező vidám gyermekarcok ragyogása, — a hívők seregével telt templomok buzgó éneke, — a barátságos üdvözlések mindenünnen hangzó szava évről-évre emlékeztetést teszi előtünk a karácsony szent ünnepét s ha az öröm érzete közé elhalt kedveseinkre való fájdalom visszaemlékezés vegyül, — még a mulandóságra is nagyobb megnyugvással gondolunk e napon mindnyájan.

Dicsőség a menyhen Istennek s békesség a földön az embereknek!

IRODALOM.

A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáján; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlés nemesítésének a zászlaját, s most is, a midőn Brankovits György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik év folyamába lép a legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és írók műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rajként előzőlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A „Képes Családi lapok munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Temérdek (Jeszzenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Inczédy László, Muray Károly, Méri Károly, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné — Sikor Margit, Fangané Gyujtó Izabella, Gáll Karolin, Karlowszky Ida, Harmath Lujza stb. stb.

Vajon ki eserlőne fel az előkelő szellemi kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok” az összes népirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a leghíresebb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja” című divat melléklete a legújabb divattépekkel hozza, s a nevelés az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklete” három — négy eredeti regényvel ajándékozza meg évenként előfizetőit.

Zöld borítéka telve van mulattató apróságokkal s talányokkal, melyeknek megfejtői érdekes jutalmakat kaphatnak. — S a „Képes Családi Lapok” dacára sokoldalúságunknak, mégis bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának; dacára gazdag tartalmának mégis a legelőkelőbb szépirodalmi képes hetilap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a Regény melléklettel együtt egész évre 6 frt., — fél évre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadó hivatal (Budapest, nagy korona utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legzélszerűbben posta utalványon intézendők kívánatra bárkiük ingyen és bérmentve szolgál mutatóny számokkal.

„Tréfás számtani feladványok gyűjteménye” és „Tréfás rajz és mértani feladványok gyűjteménye” című díszes kiállítású füzetek, mint hasznosan mulattató karácsonyi ajándékok melegen ajánlatnak a szülők és tenitők figyelmébe. Egy-egy füzet ára 50 kr. A „Tréfás számtani feladványok” olesó kiadásban is kaphatók s 25 kr-ért Droieff Rudolf kiadónál rendelhetők meg. P o z s o n y b a n.

A Pesti Hírlap, mely ma kétségbevonhatatlanul legnagyobb elterjedésnek örvend a magyar nyelven megjelenő lapok közt (hogy legnagyobb mennyiségben megy szét a postán, arról hivatalos szám. adatokból lehet meggyőződni a kereskedelmi ministeriumban), eddig is a saját tudósítóiól nyert eredeti értesülések egész tömegével szokott ugyan megjelenni napról-napra, mégis most — a politikai és társadalmi élet új felpezsdülésével — jónak látta tudósítóinak számát szaporítani. Alig van ma már jelentékenyebb város Magyarországon, hol saját külön tudósítója nem volna a Pesti Hírlapnak; oly európai főváros

TÁRCZA.

Karácsony.

Bele tekintek én a legszebb tükörbe,
Karácsony ünnepén a családi körbe,
— A legszebb tükörbe.
Fagyos tél közepén, hol rózsák teremnek . . .
Legalább egy részét mezlátom a menynek,
— Hol rózsák teremnek . . .

Kész a karácsonyfa aranyos almával,
Gondtól pihent szülők nyájás mosolyával,
— Aranyos almával.
Ágain csillanlik a boldogság könyve,
Mint a harmat cseppje, mint a tenger gyöngye
— A boldogság könyve . . .

Csillagos szárnyakkal leszáll a szent este.
Jöttét a gyermek-szív oly szorongva leste,
— Leszáll a szent este.
Ajándék tündérfény ragyog minden ágon,
Ígésző bájít fest a szép piros oreczákon,
— S ragyog minden ágon . . .

A mit mos érezünk a toll le nem írja:
Ki tör a nagy öröm, a szív alig bírja . . .
— A toll le nem írja.
Nézik az „öregek”, könyeik meggyűlnek,
Gyermekeké lesznek, közéjük vegyűlnek . . .
— Könnyeik meggyűlnek.

Valami nesz . . . halga! — künn az ablak-alyba'.
Megesendül egy szegény árvaú hangja,
— Künn az ablak-alyba'.
„. . . A jászolban fekszik; él a hit, a béke. . .”
S behívják — neki is legyen menedéke . . .
— Él a hit, a béke . . .

„Betlehemes-ének” künn a csendes éjben
Zugó harangszóval összeolvad szépen
— Künn a csendes éjben.
Angyalok is járnak, kibontják a szárnyat
Fáradt szemlákra hintnek édes álmat
— Kibontják a szárnyat.

És ha felébrednek újra kezdik szépen,
Járnak a gyermekkor virágos egében,
— Ujra kezdik szépen . . .
Fagyos tél közepén, hol rózsák teremnek,
Karácsonykor látom egy részét a menynek
— Hol rózsák teremnek . . .

FÜLÉI SZ. LAJOS.

Diákpályám 1846—1848. pünkösztig.

Mutatóny Koós Ferenc „Életem és emlékeim” című művéből

Magántanítókodás Szent-Demeteren.

Ha eddigi életpályámra visszatekintek, három nő tünik fel emlékezetemben, kik jötevé anygalaím voltak s egy tanítóm, ki édes atyámként gyámoltott, hogy a szolgaság 6 keserves évét áthúzhattam s a kollégiumot oda nem hagytam. E nők voltak:

1. Koós Katalin Bonga Mihályné Unokán, 2. özv. Éltető Józsefné M.-Bégenben és 3. Molnár Andrásné, előbb Koronkában s aztán mint Demes Póterné Szt.-Demeteren. Az a tanítóm pedig Paál Balázs, a ki ma kőröspataki ref. lelkész.

1846-ban a nyári szünidőn Szent-Demeterre hittak meg, mint már diákot, hol én Molnár Eszter és Johanka 8—10 éves leánykáknak lettem tanítójuk. A hol eddig tárgyért váltottam, most nekem váltottak és soha sem érezteték velem, hogy addig ki voltam. Szorgalmasan tanítottam a két leánykát olvasni, írni, számolni, szavazni, énekelni, Jó és engedelmes gyermekek vol-

tak. Nekem külön szobám volt a kastélyban, a kapuval szemben az északi szárny keleti végén. Ők a déli szárnyban laktak. Korán keltem fel és sokat olvastam. Jól emlékszem ma is; hogy olvagattam Kieselady Sándor költeményeit, Fáy András „A család” című regényét, Bajza „Világtörténelmének” akkor megjelent füzetét és akkor kaptam bele a hírlap-olvasásba is s azóta maig nemcsak szenvedélyes hírlap-olvasó vagyok, de a lapokba is nagyon sokat irtam s írok még ma is. A társaság is olyan volt, mely reám nézve áldás volt. Demes Péter nyugodt természetű, olvasott s művelt ember; neje jószágos teremtés, gyermekei bálványozták s ő is a legjobb édes anyák egyike volt. Nagy leány is volt a háznál. Anikó, a kihez a széptevők el-ellátogattak, s a ki szintén egy Molnár Mihály nevű gazdatiszthez ment férjhez. Ezeknek gyermeke M.-Vásárhelyt Jenei Károly gyógyszerész barátom neje. Ott voltak a fiuk körül is János, a mostani brassói pap, ki betegben jött haza Segesvárról, hova a német szóra menvén, ott typhusba esett s én sokat virrasztottam mellette, mialatt a Biblia nagyrészt elolvastam; továbbá József, augusztus körül Károly és Ferenc is. Én ennek a szép családnak mintegy kiegészítő tagja lettem s ott sokat tanultam olyant, mit a kollégiumokban nem tanítanak, t. i. társalgást, illemt, előzékenységét, simaságot.

Ezen a nyáron történt, hogy átmentem Nagy-Kendre s ott megkértem az öreg Sipos tiszteletet, hogy engedje meg, hogy prédikálhassak egyszer helyette. Megengedte és jól áttem a próbán s az öreg tiszteletes megdicséért Már akkor el voltam határozva, hogy pap fogok lenni. Azonban katedrában Unokán álltam legelőbb, hol egy imát olvastam el talán 1844 vagy 1845 őszén. Akkor még harisnyában jártam s hogy ezzel ne menjek fel a

Ény.

igazgatási bizottsága
11-én kelt 1024. sz.
rubbányai új ut bre-
járó kiegészítését 3435
tedélyezte.

ok foganatosításának
december hó 28-ik
z Alsófehérvármegyei
l helyiségében tar-
rgyalás hirdettetik.

felhívatnak, hogy a
jtásának elvállalására
költéség után számi-
skben előirt 5%-nyi
ánlataikat a kitűzött
t hivatalhoz annyival
mivel a későbbben
ognak vétetni.

ra vonatkozó műszaki
k a nevezett m. kir.
endes hivatalos órák-

9. december 12-én.

rdetmény.

rré teszi, hogy Alsó-
rásban fekvő Maros-
közsegekből alakított
és pálnika neműek
1890. évi január 1-én
adatik.

t 65 kr o. ért. Az
6 23-án délelőtt 11
rosujvár nagyközség
verési feltételek irt
megtekinthetők.

telő bánatpénzzel el-
állítva az árverés kez-

ember 11-én,

ág.

etmény.

igeni szolgabírói já-
sboacsárdi körjegyzői
esedésbe jvén, be-

s illetmény

y
díj

ban egybe kötve pályázat

kat, hogy 1883 évi I. t.
szertelt folyamodványait
szárolag alólirhoz adják
gyelembe nem vételnek
ember hó 28-án d. e. 9
borosacsárdi körjegyzői

írója.

ember hó 23-án.

Köblös Miklós,
főszolgabíró.

pedig egyáltalán nincs, honnét eredeti távirati tudósításokat nem kapna. Rövid napok múlva pedig telefon összeköttetés létesülvén Bécs és Budapest között, a Pesti Hírlap a legelső bécsi lapok legutolsó, azaz legkésőbbi híreit is három perc alatt élő szóval fogja megkapni, s így hír- és távirati rovata a leggyorsabb eredeti értesülések legzavargabb tárházát fogja képezni. Gyors és jó értesültség minden versenyen kívül lesz ez valóban! Mindenki meggyőződést szerzhethet róla, ha a pesti hírlap kiadóhivatalától (Budapest, Nándor utca 7 sz.) mintavány számot kér, melyet egy hétig ingyen és bérmentve küldenek. Ugyanott lehet előfizetni is, negyedévre 3 frt. 50 kr., 1 frt. 20 kr. beküldése mellett; a mit jó lélekkel magunk részéről is járhatunk mindenkinek.

— Előfizetésre kérjük fel lapunk t. barátait és pártolóit. A közönség érdekeit önzéstelenül kívánjuk szolgálni, sőt áldozatot is hozunk, de viszont reméljük, hogy a t. közönség törekvéseitkel méltányolni és támogatni fogja.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 3 „
Negyedévre . . . . . 1 „

VEGYES HIREK.

— Kinevezés. Főispán ő mglja a alvinczi járásba főszbirói ironkka Kendeffy Jajost nevezte ki.

— Telek József az alvinczi járás főszolgabiraja, mint örömlend értesültünk súlyos betegségéből kezd felépülni, remélhetőleg rövid idő alatt a közélet eme fáradhatlan munkára ismét ép egészséggel láthat kötelességei teljesítéséhez. Jelenleg még Tóth Miklós árvaszéki elnök családja körében nyer gyodos ápolást.

— A nyugdíj alap választmány f. hó 21-én tartott gyűlésen állapította meg a nyugdíjba lépő Miksa pénztárnok, Ludvig János főszámvívő és Imecs Domokos főszolgabiró illetményét és Borsos István szbirói irnok végkielégítését.

— Közgyűlés. A nagyenyedi casino-egylet e hó 15-én tartotta évi rendes közgyűlését, elnökének B. Kemény Kálmán főispánnak távolléte miatt B. Splényi Henrik egyik igazgató elnökölete alatt. Az év némi pénztári fölösleggel záródott. A könyvtár gyarapítására 100 frt van felvéve a költségelirányzatba. A mult évben adományozás vagy új beszerzés által a könyvtár nem gyarapodott. A tagsági díj jövőre is 8 frt lesz. Némi vita fejlődött egy pesti német napilap megrendelése vagy kihagyása felett, mely a németül olvasni nem szeretők többsége miatt nyomós ellenérvek dacára is akként dönt el, hogy a lap kihagyandó. Az ülés délutáni folyamán megjelent tisztújítás eredménye e következő: Elnök: br. Kemény Kálmán, igazgatók: br. Splényi Henrich, Csató János, jegyző: Varró Ferencz, könyvtárnok: Borsai Samu pénztárnok: ifj. Gáspár János, gazda: Rákosi Bálint, választmány: br. Kemény György, id. Gáspár János, dr. Magyar Károly, Medgyes Bálint, Nagy Lajos, Szalántzy Lőrincz, Szilágyi Gyula, Török Bertalan, Zeyk Kálmán.

— Az ev. ref. Bethlen főtanoda ifjúsági bálja 1890-ki rendező bizottságának székykereszuri Kovács Gyuláné ő nagyságát sikerült ez alkalommal ladi patronesseül megnyerni, miáltal hagyományos hírnvét és fényét itogattja.

katedrába, úgy segítettünk a dolgon, hogy a levitanak fia, Gergely György ide kölesönözze a nadrágját s én ezt a harisnyámra huztam fel.

Szt.-Demeteren a kastély valamikor négyoszögű volt, s portyázó csapatok ellen megerősítve, de 1849-ben már a keleti oldal szabadon állott. Az északi oldalon csak én laktam; ezen az oldalon a szobákban a Himfy szerelméből volt több jelenet lefestve. Egyre most is emlékszem 42 év után. Patak zuhog le egy szük völgyön, a patak mellett egy búsongó nő szétterített hajjal lenéz a zuhogó habokra. A nő közelében e sorok állottak:

„A havasnak oldalából
Keletkező patak te,
Mely a hegyek oldaláról
Busan, zúgva szakad le:

Képe vagy te életnek,
Mely tömérdek sérelemnek
Törét levén útjában,
Zokog kinos folytában.”

Azért idéztem ezt itt, hogy beismerjem, miszerint engem azok a falfestvények s az azok alá irt versszakok tettek figyelmessé Kisfaludy Sándor költeményei iránt, melyeket Demes könyvtárában megtaláltam s a legnagyobb mohósággal olvastam és sokat könyvnélkül is úgy megtanultam, hogy még ma is tudom.

Ezen a nyáron választották meg IX-ik Pius pápát; a lapok hozták beszédét, melyet mi az asztalnál olvastunk s Demes jó jelnek tartotta Olaszország egyesítésére, hogy ilyen szabadeltv pápát választottak. Én mint a nagy világban még teljesen járatlan ifju, nagy figyelemmel hallgattam a pápáról való jóslatokat, de később midőn a híres „non possumus“-t választotta jelszavául, vége lön az ifju fényes ábrádnak.

— Nyilvános köszönet. A szegény tanulókat segélyző kör f. hó 7-én rendezett thea estélye alkalmából felülfizetni sziveskedtek dr. Farnos Dezső 2 frt 50 kr., dr. Farnos Árpád 2 frt 20 kr., dr. Reiner Dénes, Richard Mihályné 1 frt 10 kr. — 1 frt 10 kr. Mike Dénes, Fogarasy Albert, id. Gáspár János, Rapaiés Rómeó, özv. Kis Sándorné, Király Miklós 1—1 frt. Nádory Vilmos, Herman József 80—80 kr. özv. Zeyk Károlyné, Szilágyi Farkas, ifj. Gáspár János Orgonás Zsigmond, Cech Jenő, Vajda Péter 70—70 kr. Reich Mihályné, id. Winkler János, Vill Antal 50—50 kr. Kristyori Zsigmond Kristyori Lajos, Makovitska Ottó, dr. Szász Károly, Cierner J. Józsefné, Hudelissk Mátyás, Munkácsy Zsigmond, Telmann József 40—40 kr. Danesházi Gusztáv, Nagy Károly th., Janesó Sándor th. Luka Albert 30—30 kr. ifj. Winkler János X—Y, Z, Kransz Tivadar, Valaki 10—10 kr. Összesen: 25 frt 90 kr. A Buffét részére pénzt adományoztak: br. Kemény Kálmán 5 frt. Nádory Vilmosné, eimann József, dr. Winkler Albertné, dr. Donogány Jakabné, Adler Sándorné, Pogány Jánosné 2—2 frt. Makovitska Ottóné, dr. Szász Károlyné, Kurbuly Bálintné 1 frt 50 kr.—1frt 50 kr. Sáska Sándorné, Vajna Janka, Nagy F. Károlyné, Far. Sándor Miklósné, Graef Jánosné Bokor Mózesné, ifj. Winkler Jánosné, Váro Ferenczné, Szilágyi Gyuláné. Lázár Istvánné, Vincez Dánielné, dr. Mátyas Mihályné, Erős Istvánné, Kanabé Ferenczné, özv. Korody Sandorné. Weis Józsefa, özv. Swoboda Károlyné, Varró Ferenczné. Megyes Balintné, özv. Mangesins Frigyesné, Miksa Zsuzsa, br. Spléuyi Gézáné, Barcsai Tima, dr. Farnos Árpádné, Végh Istvánné, dr. Farnos Dezsőné, Székely Ferenczné, Csató János 1—1 frt. Étél és italneműeket, ajándékoztak: özv. Klimes Károlyné, br. Splényi Henrichné, Fogarasi Albertné, László Gyuláné, özv. Zeyk Károlyné, br. Kemény Dénesné, dr. Magyar Károlyné, Derzsi Edéné, Timár Mihályné, dr. Bartok Györgyné, dr. Bocz Józsefné, Cierner J. Józsefné, Ludvig Jánosné, Nagy Gyuláné, Ungerpek Miklós, id. Winkler Jánosné Wokál Jánosné, Szilágyi Farkasné, Makkai Domokosné, Sikorszki Müller Mihályné, Popp Györgyné, Török Bertalonné, Kovács Gyuláné Horváth Józsefné, Morágyi Istvánné, Rákossy Bálintné, dr. Rezek Jánosné, Varró Geróné, Tellmann Józsefné, Petky Ferenczné, br. Kemény Endréné, özv. Füzü Dénesné, dr. Kovács Ödönné, Rapaiés Rómeóné, Farkas Mari, Toth Miklósné, Kiss Albertné, Folyovits Sándorné, Török Dánielné, Papp Gyuláné, özv. Naglerné, Buda Edéné, Ince Sámelné, Vill Karolyne Fogadják a szives adaközök hálaa köszönetemet a kör nevében. A thea estély bevétele 278 frt 13 kr. mely összegből kiadás 74 frt 33 kr., tiszta jövedelem maradt a a jótékony kör szegény alapja javára 203 frt 80 kr. A felruházásra tett adakozások a jövő számban nyugtáztattak. Nagyenyed 1889 deez. 2-ik. ifj. Cierner pénztárnok.

— A szegény tanulókat segélyző kör ma vasárnap délután osztja szét az újváros ház termében a közönség dazdag adományaiból beszerzett öltözeteket a 100-at meghaladó tanuló közt. Ilölgyeink első sorban a rendkívüli buzgalmat kifejtett dr. Bocz Józsefné ő nsga igazán nagy hálaa kötelezték a szegény gyermekeket kik ezt leginkább jó magaviseletükkel és szorgalmukkal fejezhetnék ki. A tanítókon áll erre különösen figyelmeztetni őket s megértetni, hogy a társadalom csak az arra méltókat támogathatja.

— Színészet. Miklósi színtársulata f. hó 25-én a „Suhanecz“ al kezd meg előadásait. Közönségünk igen szép pártolásban részesítette a társulatot tömeges bérlete aláírásaival s most Miklósin áll a sor, hogy beváltsa ígéréteit, — mit remélünk is.

— Mükedvelő előadás. A balázsfalvi mükedvelő társulat f. hó 22-én előadást rendez, hogy a jövedelemből az újonan megnyitlt EMKE iskola szegény tanuló megörvendeztetésére karácsonfát állítson. Előadásra kerül Berczki Árpádnak „közgyűlésen“ című színműve s Tassy Ödön „egy tárcza miatt“ című 1 felvonásos vígjátéka. A mozgalom élén az eddigi derék szereplők állanak kikhez méltó, bajtársként szegődtek Simonfi Alajos főszolgabiró s Pallos Veron az EMKE iskola kedves megjelenésű és szép képzettségű tanítónéja. Ugy a mükedvők, mint a a körjük sorakozott lelkes értelmiség elismerésre érdemes munkát végez, mikor ily ügyre nehéz körülmények közt oly odaadással és áldozatkészséggel szolgál.

— Az infenzenza hirtelen elárasztotta Europa néhány nagy városát s nálunk Temesvárt is megjelent. E betegség erős kitérésű lázzal fej és derék fájással s erős náthátünetekkel jelentkezik, 4—6 nap alatt lejár, de több napi erőtlenséget hagy maga után vissza, vannak azonban egészen könnyű esetek is, melyek csak kisebb kellemetlenséget okoznak. Terjedésének a jelentések szerint a nedves időjárás kedvez. Berliini levelezőnk szerint ott az a hiedelem, hogy kis gyermekek és borivók nem kapják meg.

— Beküldetett. A főkapitány ur figyelmébe ajánljuk azon tojásszedőket és azzal üzérkedőket, kik a városba vezet minden utat már hajnal hasadtakor elfoglalva és minden a piacunkra hozott tojás készletet bevásárolnak, úgy hogy a városi fogyasztó közönség szükségletét alig fedezheti némileg. Jó lenne korlátozni a közönség kárára szolgáló tulbuzgalmat azzal, hogy a tojásszedéssel iparszerűleg foglalkozók szintugy a piacon szedjék össze a tojást, mint más emberfia.

CSARNOK.

Császár hullás.

— A „Közérdek“ saját külön tudósítójától. —
Riodi Janeiro, 1889. nov. hó.

Bizonyosan van arról tudomásuk a t. szerkesztő uraknak, hogy egyszer nálunk is volt forradalom. — Másfél-esztendőn keresztül hej de sok ezer ember ögyelgett „Versecztől Szolnokig, Isaszegtől Váczig.“
Vén emberek olyasmit „mesélnek“ ebből az időből mintha német katonák és honvédek egymásra lövöldöztek volna, — de ez talán csak olyan „reafogás“. Ki tudná azt most már annyi idő után elhinni.

— de ez talán csak olyan „reafogás“. Ki tudná azt most már annyi idő után elhinni.

Az egész meséből előttem csak az „világos“, hogy sok huza-vona után épen a „Világosnál“ lett vége a dolognak, — a történelmi nevezetességre vergődött helyet szerény nézetem szerint jogosabban keresztelhetnék volna „Sötétedjüek“, mint „Világosnak“ mert valójában ott sötétült még csak igazán reánk! . . .

Az öregek azt is beszélik, hogy még soká — igen soká tartott a jövés-menés, kérvényezés, deputációzás stb. Igy például Aradról is egy tizenhárom tagból álló díszes küldöttség ment egyenesen a magyarok Istenéhez! — Szanaszét az országban még egyre folyt a durrogatás, a mikor is egy-egy nyakas polgárt némitottak el csupán azért, mert nem akarta elismerni az . . . . . apostoli hitformát.

Bezzeg itt Janeiróba igen csendesen ment végbe a forradalom — még csak a tyukszemére sem léptek senkinek. — Pipogya nép lakik itten, — szinte nevéstegnek találok Cororadó Gomez braziliai költőnek e nép őseiről összeirt dícsimnuszait — melyeknek egyike ilyen formán kezdődik: Fegyverek közt vaskemények — És vaspuhák a nők között! — — — — —
Ehhez azt hiszem nem kell kommentár?! — — — — —

Csak most veszem észre magamat, hogy engem nem azért küldött ide a közérdek szerkesztősége akkora „pénzáldozattal“, hogy nepismei tanulmányt írjak, hanem valójában azért, hogy az itt lefolyt forradalmi események keletkezését kipuhatoljam és az egész forradalomról általában hü képet adjak. Ez pedig a következő:

Deodoro de Tonseca tábornoknak az utolsó időben igen rosz álmai voltak, nagyon megunta az egyhangu katonai életet — esküdt ellensége lett a katonai subordinációnak és egy szép napon oda plántálta magát Péter Pedró esászár elé, szokatlan naiv hangon következőkép interpellálta meg ő Felségét: „S i r e l ! Van-e komoly szándéka lemondani a császárságról, s ha van, miért nincs?“ A szelíd lelkű uralkodó erre elragadó nyájassággal azt válaszolta: „Kedves Fonseca barátom, várjon míg megkérdem a feleségemet, mert mi ilyen csládias jellegű kérdésekben soha sem szokunk egymás tudta nélkül semmit sem tenni!“

A katonaság ez alatt mély nyugalommal állott a la plaza mayoron (lópiacz). — Terózia mama nem valami kedvesen fogadta a hirt, szinte úgy nézett ki, mint az a macska, a mely akaratlanul víz helyett eczetet ivott, — midőn azonban férje megnyugtató, hogy a világhírű braziliai gyémántokat is magával viheti a császári koronával együtt, sőt a császári konvenziót még ezután is huzni fogják: Szives készséggel beleegyezett a lemondásba, Fonseca urat ebédre is megmarasztották, ki váltig vigasztalta egykori princípálisát mondván: a méltóság hulló virág! — — — — —
Kün a palota előtt baromsok nép tolongott, de még csak egy jóraváló „hoch“-ot vagy „abcug“-ot sem lehetett hallani. Este a színházban sem volt semmi tüntetés, pedig épen „az állhata tos fejed el met“ adták közkívánatra.

Kollegám a „New-York-Herald“ tudósítója azt mondá, hogy ez az egész mocskos dolog az észak-amerikai egyesült államokból indult ki, mert a yankék ki nem állhatják a koronákat és ez az egy is már régen utjokban volt. Ismeretes azon törekvése az északamerikaiaknak, mely szerint az egész Amerikát egyesíteni akarják. Abból lesz még csak egy baromnagy ország, ilyen egyesülésnél pedig egy császárnak semmi helye. — Péter császár azért gond nélkül megélhet magánvagyonra — magánvagyonra is meglehetősen, mert eddigi uralkodása alatt csakis azt az ingó vagyonát pacsékolta el, a „b i z a l o m“-nak neveznek.

Eleinte kissé zokon vette a sort a parádés kocsis fültanuja is volt amint az istállóban többször felsohajtott: „az élet álom!“

Egyébként már vén ember is, beteges is Péter ur előreláthatólag nemsok kalendáriumot fog elkoptatni. Mondtem neki, jöjjön közénk, van két szép városunk Pozsony és Nagyszében, mindkettő a penzionátus méltóságunknak valóságos eldorádója és arról is nevezetesek, hogy legalább nem érzik az ember magát bennük hűség esküvel lekötözött magyar állampolgárnak, mert kivilágos virradtig szidhatja bennök a magyar nézsiót mindenki tetszés szerint — anélkül, hogy csak a hajaszála is megörbülne!

Tulságos szabad államnak találta Péter ur hazánkat és e miatt ajánlatom sem fogadta el. — — — — —

Hamarosan a miniszterium is megalakult és ebebe a legfeltűnőbb az, hogy egyszerre 3 azaz három újság szerkesztő nyert miniszteri tárczát és pedig: Luintino Boseynva külügy-, Rui Barboza pénzügy- és Aristidi Labo belügyminiszterek lettek. Szerkesztő urak! nem jó lenne önöknek is Roo Janeiróba költözni? — — —

Egyébiránt itt épen most van a kávé aratás, mely szeptembertől deczemberig tart. A Hausokon (mezőség) száz meg száz fehéreseléd a legkoromfeketebb fejtáblól — foglalkozik a kávé-kéve szedéssel. A Vinkler bácsi ugy-

nevezett terem, mint a Megtörténésű sarl inkább ered, hogy gyanus mert a k A tuk a ko a Rua A féle mond mindjárt szabadosa Pedro es tetést le Ege fekete bó Palma B Me kukoricza ketten et én megtu tőle, ug hogy ne laska-fán a kollega gyomrát. A ti, az va egy óráb gitárt i napi teer és más is látszik van szó, élvezni. szellemi alkalmas akor lesz asszony. is egytk Pé kutyástól Európába végtelen tékony e A „A s czi munkát tanár és tanára. A disztive A munk I. termé bontatlan fajtái és és részle A sertés A sertés feldolgoz ben s K gazdaság művek r Meteor

Idő	L
dec. 14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20

1 hétr. A j DR. MA A tozó mag a fogda levő két lakásona N

Megjelent új könyvek és ifjúsági iratok, melyek legalkalmasabbak karácsonyi és újévi ajándéknak, melyek kaphatók

WOKALJANOS

könyvkereskedésében Nagyenyeden.

Shakspeare Színművei, II. Tragédiák diszes kötésben ára 10 frt 80 kr.

Eötvös József, gondolaok nagy emlékiadás diszkötésben, ára 6 frt 80 kr.

Eötvös József, költeményei diszkötésben ára 1 frt 80 kr.

Deák Ferencz emlékezete, Levelek diszkötésben, 5 frt 60 kr.

Deák Ferencz emlékezete Gondolatok, diszkötésben, ára 5 frt 60 kr.

Arany János Hátrahagyott versei diszkötésben, ára 5 frt 60 kr.

Arany János, Prózai dolgozatai diszkötésben, ára 5 frt 60 kr.

Arany János, Toldi szerelme költői elbeszélés diszkötésben, ára 5 frt 40 kr.

Arany János, Toldi, Toldi szerelme, Toldi estéje két kötet diszkötésben, ára 3 frt 20 kr.

Arany János, Elegyes költeményei diszkötésben, ára 2 frt 80 kr.

Jókai Mór, Gróf Benyovszky Móricz életrajza, emlékiratai és utleírásai három diszkötésben, ára 15 frt.

Vörösmarty, Lyrail költeményei két kötet diszkötésben, 4 frt 50 kr.

Vörösmarty, Epikai költeményei két kötet, diszkötésben, ára 4 frt.

Dóczy Lajos, költeményei diszkötésben ára 3 frt 20 kr.

Dóczy Lajos, Vegyes párok, színmű diszkötésben, ára 3 frt.

Tompa Mihály, legújabb költeményei diszkötésben, ára 3 frt 60 kr.

Gyulai Pál, Vörösmarty életrajza diszkötésben, ára 2 frt.

Gyulai Pál, Nők a tükör előtt beszély diszkötésben, ára 2 frt.

Gyulai Pál, Egy régi udvarház utolsó gazdája, diszkötésben, ára 2 frt.

Bartók Lajos, Újabb költemények diszkötésben, ára 2 frt.

Bartók Lajos, A legszebb, színmű, diszkötésben, 1 frt 60 kr.

Kozma Andor, A tegnap és a ma költemények, ára 2 frt 50 kr.

Vezéresillagok vagyis velős mondatok és költői gongokat diszkötésben, ára 3 frt.

Radó Antal, Költők albuma, jelesebb költők versei emlékkiadás diszkötésben ára 5 frt.

Radó Antal, Költők albuma, diszkötésben, ára 3 frt 60 kr.

Tóth Kálmán, összes költeményei két kötet diszkötésben, ára 6 frt.

Mikszáth Kálmán, Apró Gentry és a nép 30 elbeszélés diszkötésben, ára 3 frt.

Mikszáth Kálmán, Pipacsok a buzában, 18 elbeszélés diszkötésben, ára 3 frt.

Mikszáth Kálmán, Nemzetes uraimék diszkötésben, ára 3 frt.

Mikszáth Kálmán, Almanach 1890. évre esinos kötésben ára 1 frt.

Benvenuto Cellini, Önéletrajza diszkötésben ára 4 frt.

Rózsák könyve, hazai és külföldi írók műveiből diszkötésben, ára 5 frt.

Petőfi, összes költeményei hazai művészek rajzaival készített népies kiadás diszkötésben 2 frt 50 kr.

Anyák könyve, Arany tanácsok anyák és házi asszonyok számára diszkötésben ára 2 frt.

Gonda Béláné, Esmék és emlékek diszkötésben ára 3 frt.

Szász K. Műfordításai három diszkötésben ára 7 frt 50 kr.

Szász K. Kisebb műfordításai diszkötésben, ára 2 frt 80 kr.

Kölcsey Ferencz, Minden munkái 10 kötet 7 diszes kötetben kötve ára 16 frt

Endrődi Sándor, Tücsök dalok, kisebb költemények kötve, ára 1 frt 80 kr.

Parlaghy Kálmán, A kártyajátékok könyve a legterjedelmesebb hazai és külföldi kártyajátékok leírása számos képpel, diszkötésben 1 frt 80 kr.

Világ sportja, Sportkedvelők számára, számos sportképpel, ára 1 frt 50 kr.

Gyermekért, Apró történetek versekben írta Pósa Lajos csinos kötésben. 2-40

Mulatságra út az óra, Csengeri János verseivel kemény kötésben ára 2 frt.

Paprika Jancsi színháza, szétnyitható,

kemény lemezre huzott színezett képekkel ára 1 frt 60 kr.

Vadászképek, színezett képekkel ára 2 frt.

Utazás a világ körül, színezett képekkel ára 2 frt.

Képes abc. Magyar gyermekkönyv, mondák, versek és dalok 4-6 éves gyermekek számára, kötve 2 frt.

Karácsonyfa, felállította Benedek Elek apróbb versek és mesék, csinos képekkel, kötve 1 frt 50 kr.

Mindenféle állat-képek, jóra való apró népek, versekkel és színes képekkel, ellátta, Antal bácsi, kötve 1 frt 30 kr.

Magyar Mesekönyv, Jó gyermekek mulattatására hét színnyomatu képpel, Karlovsky Bertalanról, diszes vászonkötésben ára 2 frt 80 kr.

Apa Meséi, Mesék és versek jó gyermekek számára, Irta Benedek Elek diszes kötésben ára 2 frt.

Apa Meséi, kisebb kiadás, ára 1 frt.

Képes Mesék, 18 színezett képpel jó gyermekeknek meséli, Józsi Bácsi kemény kötésben, ára 2 frt.

Tündér Mesék, 18 színezett képpel jó gyermekeknek meséli, Elemér bácsi, kemény kötésben, ára 2 frt.

Utazások és vadászkalandok, elbeszélések az állatvilágból számos képpel diszes vászonkötésben, ára 2 frt 20 kr.

Csudavilág, Tündérregék a gyermek paradicsomból gyűjtötte Kardos Pál, színezett képekkel csinos kötésben, ára 2 frt.

Andersen összes meséi, serdültebb ifjúság számára, számos színnyomatu képpel kötve 2 frt 80 kr.

Mondafüzér, A különböző népek óskorából és a lovagkorból, az ifjúság számára összegyűjtve számos képpel írta: Clio, diszes kemény kötésben 3 frt 60 kr.

Világszép Mesék, A gyermeki-ifjúság számára meséli Benedek Elek, több színes képpel diszes kötésben 3 frt 60 kr.

Törökvilág Magyarországon, Történeti elbeszélés a serdülő ifjúság számára, írta P. Szathmáry Károly diszes kötésben, ára 2 frt 40 kr.

A Magyar irónökről, számos arczképekkel ellátva, írta Fáylné — Hentaller Mariska vászonkötésben, ára 2 frt 50 kr.

Kolumbusz Kristóf, Amerika felfedezése, az ifjúság számára, szerkesztette dr. Brózik Károly ára kötve 2 frt 40 kr.

Laczi utazása és kalandjai, kis barátainak elbeszéli Pista Bácsi színezett képekkel ára 70 kr.

Kicsi Babák, Piezi képes verses könyve kezdők számára csinos színes képekkel kötve 80 kr.

Jó gyermekek Verses könyve, Karácsonyi és újévi ajándéknak, írta Sántha Károly, kötve 1 frt 30 kr.

Karácsonyi Regék, A mi kedves gyermekeinknek nyújtja Tatay Karolin csinos kötésben ára 1 frt 20 kr.

Jó gyermekek, Időtöltése magyarázó versekkel kísért 40 színnyomatu képpel föltüntetve ára kötve 80 kr.

Az Iparos életből, hasznos ismertetések az ifjúság számára kötve 40 kr.

A. B. C. jó gyermekek számára, a betűkhöz alkalmazott versecskékkel és olvasást tanító táblával ellátta Győri Vilmos, ára 80 kr.

A kis bubicá Képes könyve, kis gyermekek mulatására hat képpel erős kartonon ára 1 frt 20 kr.

Képeskönyv, szöveg nélkül kezdő gyermekek számára erős kartonra huzott színes képekkel, ára 80 kr.

Tréfa és való, Leporelló-Album, a. b. c. betűkhöz alkalmazott versecskékkel kartonra huzva 1 frt 50 kr.

A kép kedvelő, Leporelló-album, számos képpel és apróbb versecskékkel ellátva, kartonra huzva, ára 1 frt 50 kr.

Kellemes időtöltés, képeskönyv versecskékkel, ára 60 kr.

Különösen becses figyelmébe ajánlom a nagyérdemű helyi és vidéki közönségnek nagy választékban raktáromon levő minden felekezettűk részére finom imakönyveimet és diszes levélpapírokat.

"KÉPES CSALÁDI LAPOK"

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap. Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez! A "Képes Családi Lapok" jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.

Közkezdveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találhatnak benne. — A "Hölgyek Lapja" című mellékletünk, a nők házi tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A "Képes Családi Lapok" képei, a legelső művészek esetének köszönik létüket. — A "Képes Családi Lapok" a lehető legjobbat igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelelő, azt legjobban bizonyítja, immár 11 évi fennállása, mint hazánkban egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Mindenlaphoz egy külön, könyvrév köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként, 3-4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előzetési árak a "Képes Családi Lapok", "Hölgyek Lapja" című dívatlap s "Regény" melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előzetéseket (a hó bármelyik napjától) elfogad a "Képes Családi Lapok" kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

A "Képes Családi Lapok" heti lapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legelőszörüben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljeszámú példányokkal még mindig szolgálhatunk a "Képes Családi Lapok" szerkesztősége s kiadóhivatala (2-6) Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

Sz: 2112 — 889
j. j. ig.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola tulajdonát képező diódi két kövű malom jóvő 1890 évi január hó 9-én csütörtökön délelőtt 11 órakor Nagyenyeden a jog és jószágigazgatósági irodában nyilvános árverésen örök áron el fog adatni.

Az árverési feltételek a megelőző napokon ugyanott megtekinthetők.

Nagyenyeden 1889 évi december hó 19-én.

Splényi Henrik,
jog- és jószágigazgató.

Nines többé fogfájás!! Könnyen vérző, beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősíti a fogkövet eltávolítja és képződését megakadályozza; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használata nélkül cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

DR. POPP világ- Anatherin híru SZÁJVIZ

kétszer oly nagy palacsokokban, mint eddig g. Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészen s szépállapotban tartja

Dr. POPP anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz a nélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománecát megsértené.

Dr. POPP növényesszappana a legjobb gyógy pipere-szappana mindennemű bőrkütiések ellen és különösen furdókhöz

Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szap-pana) (nem glicerint). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere-szappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr
Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényesszappan 50 kr. napraforgó-szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr.
E győszerek kaphatók Nagyenyeden: Kovács J. és Varró F. Győszerezésnél és Czirner J. J. kereskedőnél. 11-12

Orvost elismerés.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak! A következő sorok szolgáljanak önnek érdeme elismeréséül egyik orvostársarészéről: Ricottadi S. Paolo grófnó oly fognyavalyában szenvedett, mely ellen semmi szájviz és más szer nem használt. Mint a grófnó házi orvosa, a bécsi egyetemről érkezve és ott a Popp-féle Anatherin-szájviz kitünő hatásait a bécsi egyetem első orvosai, sőt Oppolzer tanár által a betegágnál dicsérettel említetteti halván ezen Popp-féle Anatherin-szájvizet ajánlám a kérdéses baj ellen és az eredmény alig négyheti használat után meglepő volt. A fognyálfolyásnak többé semmi nyoma sem maradt. A grófnó teljes elismerését nyilvánítja irányomban, valamint én a sikerült gyógyulást egyes egyedül a Popp-féle Anatherin-szájviz kitünő hatásának kell, hogy tulajdonítsam.

Dr. Feltrini, orvos Velenczében.

Hamisítésköztől óvakodjunk!